

DLABAČ, Jan

* 30. 12. 1809 Nymburk

† 22. 08. 1873 Praha

Lékař, historiograf, odborný publicista, kronikář

Vystudoval gymnázium v Hradci Králové a lékařství v Praze (1835). Lékařskou praxi vykonával ve svém rodišti. Jeho velkou zálibou byla kultura a historie, byl organizátorem vlasteneckého kulturního života v Nymburce. Stal se ošetřujícím lékařem a přítelem spisovatelky Boženy Němcové, s kterou vedl bohatou korespondenci a byl jí předlohou v povídce V zámku a podzámčí. Sbíral starožitnosti a sepisoval české dějiny. Zabýval se dějinami a historií Nymburka a vydal Kroniku města v němčině roku 1846. Své historické práce uveřejňoval v časopise Památky archeologické.

21/ JANU DLABAČOVI Z LIBERCE 6. ČERVNA 1850

Milý příteli!

An se příležitost naskytla, bych Vám pozdravení vzkázala, nemohu opomenout i několik řádků připojit a zpravit Vás o tom, kterak se nám zde mezi těmi Němci vede. Vyjmouc mrzutost nad nesmírnou drahotou, která zde ve všem panuje, a nad nedostatkem pořádného českého učitele pro děti, žijeme zde spokojeně; děti ty ovšem dostanou často štupec od některého Němce, ale ony se tuze nedají, a tak se to záhy srovná. U Němců je vždy „mnoho křiku, málo vlny“, když mu ukáže ráznou pěst a neohroženě s ním promluví, ani necekne. Do společnosti nechodíme, vyjmouc můj muž v neděli; zato máme zde rozkošné procházky v okolí. V neděli je ve městě pusto, ani jediná herka není doma, kdyby jen o třech klusat měla, musí ven; pánové nanejvíce jezdí do Waldschlüssel — na bavorské, a paní se rozejdou na bližší partie, jichž zde množství je a velmi pěkných. Docela nablízku máme zámecký park, a tudy žijeme v samých zahradách. V neděli neb pondělí čekáme Hynka domů, a snad s ním přijede i Šumavský, potom se podíváme na Ještěd a z Ještědu podíváme se k Nymburku, jestli Vás někde uhlídáme po poli se prohánět. Na podzim čekáme Klácela; ten ubohý zkusí mučeníctví; onedhy děkovala jsem Havlíčkovi, že pověděl panu Schaffgotschovi do pravdy. Jak se Vám líbí Slovan? Zdá se mi, že dobře,

68

vidíte; kdo miluje mfrnost, tomu ovšem bude se zdát řeč Havlíčkova urážející a hrubá, ale věřte, že to neškodí, u nás je potřeba takových mužů, kteří se ani čerta nebojí a vždy rázně a neohroženě národní věc hájí. Kdo kupř. by dovedl těm černým ptákům tak vtipně do pravdy povědět. Že si jich mstu proti sobě nanejvíše vzbudil a že mu to nikdy neodpustí, to jistá věc; však on se ale bude umět před nimi uchránit. — I zde čekali jsme liguriány, a již jsem se těšila na jich kázání a připovídala si všelikou blaženost pro sebe a všechny obyvatelé zdejší — ale posud se touha naše neukojila, jsou nablízku, ale sem prý si jaksi netroufají. Je mi toho velice líto; prozatím navštěvují okolí a již i do Liberce zavtali neméně přjemní hosté, totiž cholera a spála. Obyčejně umře člověk za 24 hodin při choleře, ba některí i dříve; avšak nazvíce bývá příčina, že lidé dostanouce běhavy nic si toho nevšímají, až není pomoc. Od června jsem zase churavá a také jsem 14 dní strávila v posteli; dostala jsem zapálení měchýře a vystála jsem notné bolesti, přitom se mi i krev spustila, a že mně proti zapálení 24 pijavic sadit dal lékař, zeslábla jsem od ztráty krve velmi. Posud není mi úplně dobře. Dilem byla příčinou lítost, dilem nastuzení; můj milovaný dobrý otec dne 28. června zemřel, tuším na zánět srdce. Lékař pozdě nemoci porozuměl, a snad ani od takové nebývá pomoci. Veliká je to pro mě ztráta a veliká bolest. — Jak se rozloučil Havelka s Nymburkem? — A co děláte všickni, Vy hodní národovci? Po těch ostatních se neptám, nic mi na nich nezáleží. Pozdravujte srdečně od nás obou rodiny Černých, Fleišmannovic, Všetečkovíc, Gabrielo-

69